

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200226
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8620200226.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne : A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 7, 091 01 Stropkov proti žalovanej: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava, IČO: 46 759 875, o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv vo výške 5.000 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, pracovisko Svidník č.k. 5C/9/2020 - 130 zo dňa 25.04.2023, jednohlasne takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok vo výroku V. tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

II. P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalovanej, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník, v súčasnosti Okresný súd Bardejov, pracovisko Svidník (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozhodol takto

„I. Konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.500,-eur z a s t a v u j e .

II. Návrh žalovanej na spojenie vecí z a m i e t a .

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,-eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 390,-eur žalobu žalobkyne z a m i e t a .

V. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

2. Svoje rozhodnutie o trovách konania vo výroku V. odôvodnil najmä tým, že žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu prvej inštancie, preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Súd prvej inštancie je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do

úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Ak žalovaná poukázala na to, že išlo o zjavne premrštenú sumu tak pripomenul, že v čase podania žaloby žiadne súdne rozhodnutie v obdobnej veci neexistovalo, preto určiť, čo by bolo primerané v tom čase bolo mimoriadne obtiažne. Suma 5.000 eur nenapĺňa definíciu šikanózneho výkonu práva vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania (ide o sumu zhodnú s výškou pokuty uloženej sprostredkovateľovi žalovanej). Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bola žalobkyňa v základe plne úspešná aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešná len v časti.

Poukázal na to, že i keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tamajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Ani čiastočné späťvzatie žaloby žalobkyňou na uvedených záveroch nič nemení, nakoľko v zmysle vyššie uvedených princípov a záverov nie je podstatné, či v základe plne úspešná žalobkyňa vo výške nároku bola vo výsledku neúspešná pre čiastočné späťvzatie žaloby, alebo pre jej čiastočné zamietnutie. Následky sú rovnaké.

K návrhu žalovanej, aby súd prvej inštancie aplikoval pri rozhodovaní o trovách konania § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a náhradu trov konania žalobkyni nepriznal, alebo ich aspoň primerane znížil súd prvej inštancie uviedol, že nezistil dôvod na výnimočnú aplikáciu § 257.

Vo vzťahu k svojmu výroku o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie pre úplnosť uviedol, že procesným predpisom podľa ktorého sa rozhoduje o nároku na náhradu trov konania je len a výlučne Civilný sporový poriadok a nie Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov, ktorá uplatniteľná je až, jedine a výlučne v štádiu rozhodovania o výške trov konania. Preto polemikou ohľadom toho, v akej výške sa má počítať odmena za úkony právnej služby sa tu súd prvej inštancie vôbec nezaoberal a zaoberať nemôže, lebo táto je absolútne mimo priestoru rozhodovania o nároku na náhradu trov konania. Táto týka sa bezosporu rozhodovania o výške trov. Súd prvej inštancie v tomto rozsudku rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods.1 CSP), pričom vyjadrenie 100 % z prisúdenej sumy je rozhodnutím o nároku (nie výške trov) odzrkadľujúcim len skutočnosť, že žalobkyni plne úspešnému čo do základu napriek nie plnému úspechu čo do výšky nároku patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy.

Súd prvej inštancie mal za to, že pre toto štádium, teda pre konanie v merite veci a rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania podľa CSP sú bezpredmetné tie úvahy, ktoré patria výlučne do konania o výške náhrady trov konania. A preto pre toto konanie, teda konanie o nároku na náhradu trov konania sú relevantné závery Ústavného súdu SR týkajúce sa nároku na náhradu trov konania a závery týkajúce sa výšky trov a sadzby tarifnej odmeny použiteľné sú až v štádiu konania o výške náhrady trov konania (prieskum zo strany Ústavného súdu sa týkal ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia o výške náhrady trov konania, k čomu tu ešte nedošlo).

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd prvej inštancie v súlade s § 2 ods.2 a § 14 ods.4 zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobkyne od tejto povinnosti.

3. Proti tomuto rozsudku v časti výroku V. rozsudku, teda o náhrade trov konania podala odvolanie žalobkyňa. Poukázala na to, že tak ako bol výrok o náhrade trov konania formulovaný v napadnutom rozsudku, tento je nesprávny, pretože ponúka možnosť vydania nezákonného rozhodnutia o výške trov konania, o ktorých bude po právoplatnosti rozsudku rozhodovať vyšší súdny úradník samostatným uznesením. Náhradu trov konania budú tvoriť výlučné trovy právneho zastúpenia, pretože pri analýze namietaných skutočností je potrebné vychádzať z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Nesprávnosť napadnutého výroku o náhrade trov konania spočíva v jeho formulácii, že nárok žalobkyne na náhradu trov konania proti žalovanej sa priznáva z prisúdenej sumy. Poukázal na to, že táto otázka bola v skutkovo a právne identických veciach iných žalobcov, dotknutých rovnakým bezpečnostným incidentom predmetom prieskumu Ústavného súdu Slovenskej republiky a rôznych senátov odvolacieho súdu. Uviedol, že Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 24.5.2022, č. k. II. ÚS 233/2022-18, ústavnú sťažnosť žalovanej odmietol a uviedol, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobkyňa plný úspech v spore, teda patrí jej plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Z tohto hľadiska je irelevantné či a

prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ústavný súd považoval aj námietku o nesprávne určenej výške sadzby tarifnej odmeny v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za neopodstatnenú. Totiž, podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práv a duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou suma 1.000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci z ústavnej sťažnosti vyplýva, že spor vedený okresným súdom medzi žalobcami a sťažovateľkou, ako žalovanou, bol jednoznačne sporom o ochranu osobnosti. Z citovaného ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. potom vyplýva, že súdu nie je poskytnutý manévrovací priestor na určenie výšky tarifnej hodnoty. Tento priestor normotvorca vytýčil len z hľadiska toho, či vôbec je náhrada nemajetkovej ujmy žalobou požadovaná. Dilema o prisúdenej požadovanej sume by eventuálne prichádzala do úvahy v časti náhrady súdneho poplatku za odvolanie, čo ale nie je predmetom preskúmvanej ústavnej sťažnosti. Tomu nasvedčuje aj rozhodovacia činnosť odvolacieho súdu, t. j. Krajského súdu v Prešove, ktorý vo viacerých veciach (napríklad XXXX/X/XXXX, XXXX/XX/XXXX, XXX/XX/XXXX, XXXXXX/XXXX) pridržiaval sa tohto názoru Ústavného súdu v otázke náhrady trov konania.

V konaniach o ochranu osobnosti môže byť požadovaný zdržovací nárok, prípadne reštitučný nárok, ale je možné žiadať aj primerané zadosťučinenie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy, pričom pre rozhodovanie o náhrade trov konania nie je rozhodujúca výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, ale hodnota osobnostných práv, o ochranu ktorých v konaní ide. Keďže hodnotu týchto práv nemožno vyjadriť v peniazoch, je potrebné základnú sadzbu tarifnej hodnoty paušalizovať pevnou sumou, čoho výrazom je znenie ustanovenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (Advokátskej tarify). Termín prisúdená suma sa prevažne chápe ako súdom priznaná výška peňažného plnenia, ktorá tvorí tarifnú hodnotu veci. Tarifná hodnota veci je základom pre výpočet výšky tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby, a to v prípade, ak je predmet právnej služby oceneľný peniazmi. Táto základná premisa však neplatí, ak advokátska tarifa alebo iné právne predpisy neurčujú inú výšku tarifnej hodnoty, a to aj v prípade, ak je predmet poskytovania právnej služby peniazmi oceneľný. Doterajšia prax prvoinštančných ako aj odvolacích súdov rozhodujúcich vo veciach s identickým skutkovým a právnym základom uzavrela, že v otázke náhrady trov konania rozhodoval doposiaľ všetky senáty prvoinštančného súdu jednotne, keď nespájali vo výroku o náhrade trov konania výšku priznaného nároku 100 % s termínom „z prisúdenej sumy“. Je nepochopením vývoja rozhodovacej praxe v nadväznosti na novelizáciu advokátskej tarify, ak súd v napadnutom rozsudku tvrdí, že súdna prax nie je pri výklade § 10 ods. 8 Advokátskej tarify jednotná. Možno teda uzavrieť, že po prijatí novely advokátskej tarify vyhláškou č. 209/2009 Z. z. sa právna polemika v tomto smere odstránila, pretože tarifná hodnota veci bola v § 10 ods. 8 Advokátskej tarify paušalizovaná pevnou sumou.

Na základe toho žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná. Poukázala na to, že jednak tento napadnutý rozsudok je vecne správny a je potrebné ho potvrdiť. Jednak odvolanie žalobkyne neobsahuje ustanovenia zákona v súvislosti s ktorým konštatuje odvolací dôvod, respektíve aké odvolacie dôvody žalobkyňa považuje za dôležité. Poukázal na ust. § 363 v spojení s § 365 ods. 1 CSP. Pokiaľ sa poukazovalo na aplikáciu vyhlášky a rozhodnutie súdov, v danom prípade sa veľmi presne k týmto okolnostiam vyjadril súd prvej inštancie. Žalovaná uviedla celý rad rozhodnutí Okresného súdu vo Svidníku, ale aj Krajského súdu v Prešove, kde bolo rozhodnuté obdobne, ako aj v tejto predmetnej veci. Zároveň dala do pozornosti rozhodnutia Ústavného súdu SR II.ÚS 233/2022, III.ÚS 60/2022, III.ÚS 65/2022. Preto navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne vo výroku V. potvrdiť.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav, vec posúdil správne, ale vo výroku o trovách konania vychádzal z nesprávnych skutkových a právnych zistení.

7. Podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (Advokátska tarifa) vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch,

vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práv a duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou suma 1.000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy.

8. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybne ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie ÚOOÚ SR zo 16.8.2017, číslo: XXXXX/XXXX-XX-17, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku III. napadnutého rozsudku.

10. Otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 233/2022, pričom Ústavný súd v uznesení z 24.5.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobcu v spore o ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň Ústavný súd konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

11. Z tohto názoru Ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

12. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (advokátskej tarify) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobkyňa mala vo veci úspech, nakoľko zásah do jej osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jej osobnými údajmi bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na plnú náhradu trov konania.

13. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že žalobkyni ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

14. Takéto úvahy v otázke náhrady trov konania a formulácie výroku v tomto smere nie sú na mieste vo svetle uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 233/2022 z 24.5.2022, ktorý považuje v otázke rozhodovania o nároku na náhradu trov konania irelevantnú výšku nemajetkovej ujmy, ktorá bola súdnym rozhodnutím v konečnom dôsledku priznaná, pretože sporovej strane patrí nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

15. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie v otázke náhrady trov konania nesprávne, nakoľko je formulované tak, že žalobkyňa by mala mať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, čo nekorešponduje so závermi Ústavného súdu v uvedenom rozhodnutí, z ktorého je potrebné v prejednávanej veci nepochybne vychádzať.

16. Na základe tejto judikatúry Ústavného súdu je nepochybné, že žalobkyni patrí plný nárok na náhradu trov konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku jej bola priznaná suma 110 eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď tento uplatňovala pôvodne vo výške 5.000 eur.

17. Preto postupom podľa § 388 CSP odvolací súd rozsudok v napadnutej časti, t. j. vo výroku V. o náhrade trov konania zmenil a určil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v

rozsahu 100 %. Ide teda o formuláciu výroku zodpovedajúcu vyššie uvedenej judikatúre Ústavného súdu i odvolacieho súdu, ktorý reflektuje nárok žalobkyne na plnú náhradu trov konania v prejednávanej veci.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanej, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CPS súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).